

вивчаються на міжпредметному рівні і в рамках таких наук, як культурологія, психологія, лінгвістика, етнологія, антропологія, соціологія, кожна з яких використовує свої підходи до їх вивчення.

Список використаних джерел:

1. Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року – URL: <https://cutt.ly/OyA9z5p>)
2. Костенко Д. В. Міжкультурна комунікація у сучасному світі. Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка: збірник наукових праць. 2018. № 30. С. 80-86.
3. Манакин В.М. Мова і міжкультурна комунікація. – К. 2012. – 288 с.
4. Слющинський Б.В. Міжкультурна комунікація як феномен сучасної культури / Б.В. Слющинський // Нова парадигма. – 2004. Вип. 37. С. 223– 232. 226.
5. Ушинський К.Д. Рідне слово // Ушинський К.Д. Вибрані педагогічні твори: В 2-х т. – К.: Рад.школа, 1983. – Т. 1. – С. 121-129.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-279-4-26>

Пшенична С. М.

*заступник директора з виховної роботи,
учитель біології вищої кваліфікаційної категорії,
Криворізький ліцей № 127*

РОЗВИТОК ПОЛІКУЛЬТУРНОЇ ОСОБИСТОСТІ В ПРОЦЕСІ МІЖНАРОДНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Особливістю ХХІ століття є тенденція до формування полікультурної освіти, мета якої – виховання патріотичної, толерантної, національно свідомої особистості, яка володіє полікультурною компетентністю.

Підготовка молоді до життя в етнокультурному соціумі оголошена пріоритетним завданням у документах ООН, ЮНЕСКО та Ради Європи [2].

Розвиток полікультурних компетенцій здобувачів освіти в КЛ № 127 передбачає:

– формування уявлення про різноманітність культур і їх взаємозв'язок;

- усвідомлення важливості культурного розмаїття для самореалізації особистості;

- виховання позитивного ставлення до культурних відмінностей.

У рамках міжнародного співробітництва педагогічний колектив закладу освіти створив потужний центр формування та розвитку полікультурної особистості в процесі міжнародної комунікації, застосовуючи як освітню, так і виховну галузь.

Одним із перших вдалих досвідів у міжнародній комунікації, що сприяв знайомству з полікультурним середовищем, стала багаторічна плідна співпраця з Корпусом Миру США [3].

На виконання Угоди між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки «Про реалізацію Програми Корпусу Миру США в Україні» від 06.05.1992, з метою реалізації проєкту міжнародної технічної допомоги «Молодіжний розвиток» між Криворізькою гімназією № 127 (зараз Ліцей № 127) та Корпусом миру США була укладена угода про співпрацю, яка розпочалася з 1995 року. За цей період у закладі працювали 7 волонтерів: Джефрі Уйтбек, Тім Поліг, Бонна Кім, Стівен Батей, Карсон Вітт, Пітер Дюфолт та Холлі Фургасон.

Наше співробітництво здійснювалося за програмою «Молодіжний розвиток», метою якого була розробка та впровадження заходів для молоді про здоровий спосіб життя, відпочинок, для розвитку громадської та екологічної свідомості.

Ліцей брав участь у реалізації Міжнародного проєкту PEPFAR з охорони здоров'я підлітків, популяризації цінностей здорового способу життя, попередження негативних явищ серед молоді. Заходи проводилися не тільки для учнів ліцею. Ми активно співпрацювали з молоддю та громадськістю району:

- проводили міні – тренінги, семінари, інтерактивні ігри для молоді;

- педагоги, волонтери та інструктори проєкту організовували тренінги практикуми для вчителів, соціальних працівників та психологів району щодо питань профілактики здорового способу життя;

- своїми знаннями та досвідом учні ліцею ділилися з мешканцями району, проводячи флешмоби, зокрема, «Інгuleцька молодь проти СНІДу», підготували театралізовану виставу «Діти Кривбасу проти Сніду», створили ресурсний центр з питань профілактики ВІЛ/СНІД, де не тільки є довідкова література, а й роботи самих учнів: листівки, флаєри, постери, відеотека. Підсумки роботи над проєктом були представлені в м. Києві в Палладіум-Сіті на науково-практичній конференції.

Ще однією цікавою роботою була участь у Міжнародному проєкті медіа-освіти «Лідерство», результатом якої стало оснащення закладу сучасним радіовузлом. Почала діяти локальна радіостанція, яка стала мультимедійною базою для розвитку культурно-інформаційного

простору та популяризації журналістської справи, проведення ранкової зарядки, радіолінійок на різні тематики. Завершальним етапом проєкту «Створення шкільного інформаційного простору» була подорож до міста Києва з метою відвідати й ознайомитися з роботою телеканалу «Інтер».

Разом із «North Canyon HighSchool» у м.Фенексі штату Арізона учні Криворізького ліцею №127 брали участь у Міжнародному спортивному проєкті, мета якого познайомити українських школярів з популярними американськими видами спорту, залучити якомога більше молоді до занять фізичною культурою та пропаганда здорового способу життя. За ініціативи директора закладу Ентоні Мачеса Криворізький ліцей № 127 отримав спортивний інвентар та методичну літературу.

Проблема цькування дітей у дитячих колах або з боку дорослих, неповага та жорстокість – це реалії сучасного світу. Тому з початком масштабного антибулінгового руху, який швидко переріс у Міжнародний проєкт «Operation Respect», ми з ентузіазмом долучилися до виконання його програми, у ході якої розробляли цікаві ігрові завдання, що навчають дітей вирішувати суперечливі питання. Учні старших класів стали тренерами для молодших, щоб спільними зусиллями виховати толерантну молодь. У рамках участі в проєкті «Operation Respect» в ліцеї відбувся тренінг для учнів «Повага Дією», або «Don't laugh at me...» (Не смійся з мене ...»), за участю волонтерів-тренерів молодіжно-соціальної організації «Альтернатива-Б» [4, с. 68-70]. Результатом цієї співпраці стало створення «Школи лідера», гуртка «Спорт-тайм», дитячого театру «Скрудж».

У зв'язку з розширенням сфери спілкування виникла потреба в налагодженні міжнародних контактів, що передбачала не тільки подолання мовного бар'єру, але й формування готовності до міжнародного діалогу, розуміння культурної самобутності інших людей. Відео-конференції, семінари-тренінги, майстер-класи міжнародного рівня стали для педагогічного та учнівського колективів звичним та зручним видом спілкуванням з колегами та однодумцями з інших міст України та країн Європи й Америки. Серед таких були:

1) Семінар-тренінг «ТКТ – загальний огляд» за підтримки мовного центру «Language club».

2) Тренінг «Розробка і управління проєктами. Методика роботи в громаді, проєктний менеджмент. Фандрейзинг» за підтримки Корпусу Миру США в Україні м. Львів [3].

3) Тренінги у рамках проєкту «Педагогіка миру» «Аналіз, картування конфліктів у школах Дніпропетровської області» за підтримки GIZ Громадська служба миру м. Дніпро

4) Семінар «Змістовна підготовка до ЗНО» За підтримки освітньої компанії «Pearson Dinternal Education» в Україні м. Дніпро

5) Зустріч «Focus on Meaningful Exam Preparation» з автором серії підручників FOCUS Воном Джонсом м. Дніпро

6) Майстер-клас на тему «Медіапідхід у викладанні англійської мови», проведений тренером Академії української преси Артемом Пономаревським за підтримки USAID «Media Program in Ukraine» м. Дніпро.

У рамках угоди про співпрацю Криворізького ліцею № 127 та Одеського ліцею № 7 команда лідерів учнівського самоврядування стала учасником Всеукраїнського Відкритого молодіжного EdFesion «Моя дипломатична місія». Програма заходу передбачала відвідування консульств Кореї, Турції, Польщі, Румунії, коворкінги, активності на локаціях, спілкування з однолітками з різноманітних регіонів України та іноземними гостями. Окрім того, лідери активно долучилися до Міжнародної англомовної відеоконференції зі школою Греції за участі представника Генерального консульства Грецької Республіки Теодори Петру.

Узагальнюючи вищевикладені думки, можемо сказати, що полікультурне виховання є дуже важливим в сьогоденні. Тому що, в нашій країні є велика кількість представників інших національностей [1, с. 527] Відповідно велика кількість дітей іноземців ходять в українські заклади шкільної освіти, де створюється середовище для полікультурного виховання яке має починатися ще з дошкільного віку, так як саме в цьому віці діти соціалізуються, пізнають різноманітність світу, вчаться спілкуватися та взаємодіяти один з одним, що є значимим для їхнього подальшого життя. Полікультурне виховання грає велику роль у формуванні полікультурної особистості, адже воно сприяє розвитку потрібних навичок. Толерантність, як базову якість особистості педагог має сформувати в результаті полікультурного виховання. Цьому буде сприяти створене полікультурне середовище в закладі освіти та цілеспрямована робота педагога. Будучи толерантними, діти будуть володіти почуттям розуміння і поваги до інших національностей, жити в мирі та злагоді з ними, при цьому цінувати і не забувати про культуру свого народу [1, с. 528].

Отже, ефективна робота педагогічного та учнівського колективів Криворізького ліцею № 127 з розвитку міжнародного співробітництва значно підвищує продуктивність навчально-виховного процесу і відкриває нові горизонти в сучасній освіті.

Список використаних джерел:

1. Антипін Є.Б., Ломаченко Н.І., Полікультурне виховання дошкільників в організованому середовищі закладу дошкільної освіти. «Young Scientist» No 10 (74). С. 525-528.

2. Декларація принципів толерантності (документ 995-503, ред. від 16.11.1995 / Міжнародні нормативні акти ЮНЕСКО
3. [Ел. ресурс]. – Режим доступу: <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/1779/1751>
4. [Ел. ресурс]. – Режим доступу: <http://kg127.dp.ua/metodychna-robota/mizhnarodne-spivrobitnyctvo/>
5. Лях Т.Л., Паркер Рерден, Лора (2013) «Не смійся з мене: просвітницько-профілактична програма тренінгових занять» : Навчально-методичний посібник для соціальних педагогів, практичних психологів та вихователів УМСА, Київ. ISBN 978-966-8917-44-8

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-279-4-27>

П'ятничка Т. В.

*кандидат філологічних наук,
доцент кафедри іноземних мов та
інформаційно-комунікаційних технологій,
Західноукраїнський національний університет*

Ничко О. Я.

*кандидат філологічних наук,
доцент кафедри іноземних мов та
інформаційно-комунікаційних технологій,
Західноукраїнський національний університет*

КОМУНІКАЦІЇ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ МОВИ ТА КУЛЬТУРИ

Розуміння та інтерпретація навколишньої дійсності відбувається через призму інтенсивної інтерактивної соціальної взаємодії, що реалізується за допомогою мови шляхом вербальної та невербальної комунікації. Мові притаманні багато функцій, але основні – це засіб висловлювання думок та спілкування. Оскільки культуру як суто людську ознаку пристосування до навколишнього середовища теж можна назвати комунікацією, стає очевидним, що зв'язок мови, культури і комунікації є природним і нерозривним [1]. Ми не можемо зрозуміти культуру, не маючи прямого доступу до її мови.

Культура, суспільство чи громади в яких ми проживаємо, коло людей з якими спілкуємось безпосередньо впливають на манеру поведінки та спілкування. Мови, якими ми володіємо, пояснюють наше сприйняття часу, простору і, навіть, кольорів. До прикладу, дослідження, проведено